

Gemeente Amsterdam
T.a.v. [REDACTED]
Weesperstraat 432
1018 DN AMSTERDAM

VERZONDEN 15 NOV. 2021

Zaaknummer : OD.354505
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Werengouw 83 en 87 en de Volendammerweg 51,1024 NN,
Amsterdam

Geacht college,

Op 5 oktober 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de IJdoornschool locatie(s) aan de Werengouw 83 en 87 en de Volendammerweg 51 te Amsterdam waar 125-130 sociale huurwoningen gepland staan.

De werkzaamheden bestaan uit:

- Laagbegroeiing en struiken verwijderen en kappen van bomen
- Verwijderen van verharding en maaiveldinrichting
- Het slopen van alle aanwezige bebouwing
- Het plangebied bouwrijp maken

Werkzaamheden met verstoring van vleermuizen:

- Het slopen van de schoorsteen van het hoofdgebouw (vernietiging van de verblijfplaats en het mogelijk verwonden of doden van aanwezige beschermde soorten)
- Het slopen van het hoofdgebouw (vernietiging van de verblijfplaats en het mogelijk verwonden of doden van aanwezige beschermde soorten)
- Het slopen het noodlokaal (vernietiging van de verblijfplaats en het mogelijk verwonden of doden van aanwezige beschermde soorten)

Werkzaamheden zonder risico's voor vleermuizen:

- Verwijderen van bomen en vegetatie op het plangebied
- Slopen van bijgebouwen en het kinderdagverblijf.

Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemers, de gemeente Amsterdam en woningcorporatie Ymere, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de meervleermuis (*Myotis dasycneme*);
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de meervleermuis (*Myotis dasycneme*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 5 oktober 2021 tot en met 31 december 2022. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.354505.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan de gemeente Amsterdam te Amsterdam ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en meervleermuis;
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en meervleermuis;

ten behoeve van de IJdoornschoolloccatie waar 125-130 sociale huurwoningen gepland staan aan de Werengouw 83 en 87 en de Volendammerweg 51,1024 NN te Amsterdam.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

¹ onder een deskundige wordt verstaan een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis

11. De ontheffinghouder dient de sloopwerkzaamheden uit te voeren in de minst kwetsbare periode. Voor de gewone dwergvleermuis is de minst kwetsbare periode 15 september tot en met 15 oktober. De werkbare periode kan eerder of later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis dient de juiste werkbare periode te bepalen.
12. De ontheffinghouder dient de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis ongeschikt te maken door exclusionflaps voor de invliegopeningen te plaatsen en tocht/ licht gaten te maken. Het creëren van tocht en licht dient te gebeuren door over de volledige hoogte van de muur de hoeken te verwijderen en het creëren van openingen van 50 x 50 centimeter verspreid over de muur onder 3 meter hoogte en het verwijderen van de daklijsten, boeiboorden of daktrimmen. Een deskundige bepaalt de locatie van de openingen.
13. De ontheffinghouder dient in het actieve seizoen, 3 maanden voordat de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden, minimaal 12 tijdelijke vleermuisverblijven voor de gewone dwergvleermuis te hebben gerealiseerd buiten de invloedssfeer van de activiteiten en met de invliegopeningen op verschillende windrichtingen georiënteerd om verschillende microklimaten aan te bieden. De locatie van de tijdelijke vleermuisverblijven dienen middels een kaart aangeleverd te worden bij de start van de werkzaamheden.
14. De ontheffinghouder dient minimaal 12 permanente inbouwverblijven voor gewone dwergvleermuis te realiseren in de nieuwbouw met de invliegopeningen op verschillende windrichtingen georiënteerd om verschillende microklimaten aan te bieden.
15. De tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de gestelde voorwaarden van het BIJ12 document 'gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* kennisdocument versie 1.0 juli 2017'. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op minimaal op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
16. Voordat de werkzaamheden starten, dient de ontheffinghouder er zeker van te zijn dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing. Maximaal twee dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient een deskundige op het gebied van vleermuizen tijdens de ochtendschemering een controleronde uit te voeren met een batdetector om te bepalen of de vleermuissoorten de verblijfplaatsen hebben verlaten.
Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. In de rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - a. Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - b. Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het project gebied;
 - c. Namen van de betrokken deskundigen;
 - d. Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - e. Klimatologische omstandigheden.

De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

17. Indien er ondanks de maatregelen vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn dienen er in samenspraak met de deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen ten behoeve van het ongeschikt maken. Er mag niet begonnen worden met werken op en binnen de verstoringafstand van de aangetroffen verblijfplaats totdat deze vrij is van vleermuizen en de verblijfplaatsen van de vleermuizen ongeschikt zijn gemaakt.
18. De ontheffinghouder dient de tijdelijke vleermuis kasten te laten hangen tot minimaal 1 jaar nadat de permante vleermuis kasten in de nieuwbouw functioneel zijn. De vleermuis kasten mogen pas verwijderd worden als deze door een deskundige als onbezet beoordeeld zijn.

Meervleermuis

19. De ontheffinghouder dient de sloopwerkzaamheden uit te voeren in de minst kwetsbare periode. Voor de meervleermuis is de minst kwetsbare periode globaal tussen 15 september

- en 15 oktober of tijdens een periode van ten minste 10 dagen van meer dan 25° Celcius tussen half juni en half juli. De werkbare periode kan eerder of later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van de meervleermuis dient de juiste werkbare periode te bepalen.
20. De ontheffinghouder dient het verblijf in de schoorsteen van de meervleermuis ongeschikt te maken door tocht te creëren door de onderzijde van de schoorsteen te verwijderen en de bovenkant af te sluiten met een exclusionflap. Ten minste 5 dagen na het ongeschikt maken dient er een controle plaats te vinden met een batdetector. De rondes vinden 's ochtends of 's avonds plaats afhankelijk van de te verwachten temperatuur (boven de 8° Celsius, minimaal 5 dagen met avondtemperaturen van > 10° Celsius). Als vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen afwezig zijn, dan kan er gestart worden met de werkzaamheden/ kan de schoorsteen worden afgebroken. Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. In de rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het project gebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - Klimatologische omstandigheden.
- De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
21. De ontheffinghouder dient een meervleermuisverblijf gerealiseerd te hebben uiterlijk op 30 maart 2021 op de locatie (ten zuiden van Speeltuin Nieuwendam) en vormgegeven zoals weergegeven in bijlage 1.
22. De ontheffinghouder dient de meervleermuis actief naar de alternatieve verblijfplaats te lokken middels akoestisch geluid en geur gedurende de 3 jaar of korter als de verblijfplaats door een meervleermuis bezet is.
23. De ontheffinghouder dient 3 jaar de functionaliteit van het vleermuisverblijf te monitoren. De resultaten van de monitoring dienen ieder jaar in de maand januari verzonden te naar postbus@odnhn.nl. Een deskundige op het gebied van de meervleermuis dient een monitoringsplan op te stellen en ter goedkeuring aan de ODNHN te overleggen.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2022.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- Onderwerp aanvraag**
- Wettelijk kader**
- Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- Slotoverwegingen**
- Procedure en samenhangende besluiten**
- Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Binnen het projectgebied IJdoornschoollootatie aan de Werengouw nummer 83 en 87 en de Volendammerweg te Amsterdam 51 staat de bouw van 125 sociale huurwoningen gepland. Hiervoor moeten onder andere drie gebouwen worden gesloopt. In het hoofdgebouw zijn een kraam-, paar- en winterverblijfplaats van meervleermuis in de schoorsteen aangetroffen en twee zomerverblijfplaatsen (en vorstvrije winterverblijfplaatsen) van gewone dwergvleermuis aangetroffen. In het noodlokaal is een zomerverblijfplaats (en vorstvrije winterverblijfplaats) van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de meervleermuis zullen met de voorgenomen sloop vernietigd worden. Om aan de zorgplicht te voldoen worden de verblijven ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode van de soorten. Voor de soorten worden tijdelijke en permanente alternatieve verblijven gerealiseerd. Voor de gewone dwergvleermuis worden 12 tijdelijke kasten en 12 permante inbouwkasten in de nieuwbouw geplaatst en voor de meervleermuis is een vleermuistoren gebouwd. De meervleermuis wordt naar de vleermuistoren

gelokt middels geluid en geur. De maatregelen zijn omschreven in het Activiteitenplan IJdoornschoolllocatie Werengouw te Amsterdam. Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en de meervleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast is de meervleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Op de projectlocatie staat een oude school uit de jaren '60 van de vorige eeuw. De school is verhuisd naar klimaat neutrale nieuwbouw waardoor er woningen gebouwd kunnen worden op de locatie. U geeft aan dat de te slopen panden kunnen niet gerenoveerd of tot woningen omgebouwd worden. De gebouwen zijn verouderd, in slechte staat en voldoen niet aan de duurzaamheidseisen. Het verplaatsen of behouden van de schoorsteen met de verblijfplaatsen van de meervleermuis is geen optie omdat de soort gevoelig is voor licht en geluid en zal met

de voorgenomen sloop en nieuwbouw verstoord worden en de verblijfplaats verlaten. Ook bij een grootschalige renovatie om de panden te kunnen behouden is de kans groot dat de meervleermuis de verblijfplaats definitief verlaat. Niets doen aan de panden is geen optie want dan raken de panden in verval waardoor de verblijfplaats ook zal verdwijnen.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het te slopen schoolgebouw is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen die tegenwoordig aan schoolgebouwen worden gesteld. De bebouwing is qua klimaatbeheersing en onderhoudstechnische staat verouderd. De bestaande bebouwing heeft een bijzonder slechte energetische prestatie. Door tocht en vocht kunnen allerlei gezondheidsklachten optreden zoals allergieën en luchtwegklachten. Met name kinderen zijn hier vatbaar voor.

In 2017 is de nieuwe IJdoornschool in de Alkmaarstraat opgeleverd. In de nieuwbouw zijn de kinderen beter gehuisvest en worden de energielasten sterk verlaagd. Hiermee werd de locatie aan de Werengouw overbodig. Daarbij zijn er al in 2002 plannen en afspraken gemaakt met de woningcorporatie Ymere voor de IJdoornschoollocatie. Het plan is het bouwen van ongeveer 125 sociale huurwoningen voor voornamelijk senioren. Door op deze locatie binnen de bestaande stad te bouwen kunnen de meer kwetsbare buitengebieden van Amsterdam worden ontzien. Om dit mogelijk te maken moeten de bestaande gebouwen worden gesloopt. De transformatie van de school naar 125 woningen (door bv renovatie zonder sloop) is geen optie. De bouw van de woningen zorgt voor de aanpak van het woningtekort en speelt in op de behoefte aan sociale huurwoningen voor senioren. Rondom de woningen komt er een aantrekkelijke groene openbare ruimte dat aansluit op het Schellingwouderpark. Hier kunnen de bewoners verblijven en elkaar ontmoeten. De planontwikkeling van de IJdoornschoollocatie is vertraagd en om die reden zijn er twee tijdelijke scholen in het schoolgebouw aan de Werengouw gehuisvest. In het vierde kwartaal van 2021 verhuist Het Wespennest naar de nieuwbouwlocatie Breedveld 6. Kairos zal in het derde of vierde kwartaal 2021 naar een andere locatie verhuizen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis, een opportunistische soort en het meest voorkomend in Nederland. Verblijfplaatsen met een enkel of enkele exemplaren kunnen zich overal bevinden in gebouwen zolang er een mogelijkheid is om weg te kruipen. In de winter bij meerdere dagen van vorst groeperen exemplaren zich in een massa winterverblijf. De nationale populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 exemplaren. De staat van instandhouding is qua verspreiding gunstig terwijl de trend onduidelijk is. Binnen de bebouwde omgeving ten oosten van IJ zijn 85 waarnemingen bekend in de afgelopen 5 jaar (NDFF oktober) met op 1 kilometer vanaf het projectgebied een massa verblijf van 95 en 20 exemplaren in de panden aan de Slufter. De gemeente Amsterdam heeft ook haar eigen waarnemingen pagina² met resultaten van vleermuisonderzoek. De omgeving van de Werengouw laat diverse waarnemingen zien van verblijfplaatsen en vlieg/foerageerrouten van de gewone dwergvleermuis.

Meervleermuis

De minimale populatiegrootte in Nederland van de meervleermuis wordt geschat op 4.500 voortplantende dieren, wat leidt tot zeldzaamheidsklasse vrij zeldzaam conform de rode lijst zoogdieren. De soort plant zich voort in 65 atlasblokken, wat leidt tot de zwaardere zeldzaamheidsklasse zeldzaam. De trend sinds 1950 is dat de verspreiding toegenomen of stabiel is. Vanwege het ontbreken van betrouwbare gegevens over de populatiegrootte rond

² <https://maps.amsterdam.nl/vleermuizen/?LANG=nl>

1950 kan de verandering in populatiegrootte niet worden geschat. Aangenomen wordt dat de verandering in populatiegrootte in dezelfde trendklasse valt als de verandering in verspreiding te weten stabiel of toegenomen (Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020). Met de wintertellingen van de meervleermuis is een matige toename vastgesteld tussen 1986-2019 en 2008-2019³.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan IJdoornschoonlocatie Werengouw te Amsterdam' van 7 juli 2021.

Gewone dwergvleermuis

Om verstoring/doding tijdens sloop te voorkomen wordt de bebouwing waarin het verblijf van de gewone dwergvleermuis zich bevindt ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit wordt gedaan door de boeiboorden te verwijderen en op eventueel nog aanwezige uitvliegopeningen een exclusion flap te plaatsen. Het ongeschikt maken van de bebouwing wordt uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige. Het oorspronkelijke verblijf kan alleen in de minst kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt worden. Het betreft hier een zomerverblijfplaats welke mogelijk ook als vorstvrij winterverblijf gebruikt wordt. In de nieuwe situatie worden voor de gewone dwergvleermuis meerdere nieuwe permanente zomerverblijfplaatsen gecreëerd. Voor de drie zomerverblijfplaatsen worden 12 permanente voorzieningen gerealiseerd. Dit wordt gerealiseerd door het plaatsen van inbouwkasten zo hoog mogelijk op de stenen kopse gevels. In de erfpachtovereenkomst tussen de corporatie en gemeente wordt de verplichting tot realisatie en instandhouding van de permanente alternatieven opgenomen. De locaties worden door een deskundige op basis van het Definitief Ontwerp (wordt nog opgesteld) vastgesteld. Indien mogelijk worden de inbouwkasten zoveel mogelijk geschakeld toegepast. Hiermee is realisatie en langdurige instandhouding gewaarborgd.

Meervleermuis

Om verstoring of doding tijdens sloop te voorkomen wordt de bebouwing waarin het verblijf van de meervleermuis zich bevindt ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit wordt gedaan door het onderaan openbreken van de schoorsteen zodat meer tocht ontstaat. Op de uitvliegopening wordt een exclusion flap geplaatst. Het ongeschikt maken van de bebouwing wordt uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige. Het oorspronkelijke verblijf kan alleen in de minst kwetsbare perioden van de meervleermuis ongeschikt gemaakt worden. In dit geval gaat het om een paar-, winter-, en kraamverblijf die vrijwel jaar rond wordt gebruikt met uitzondering van de warme perioden in de maanden juni en juli. De keuze van minst kwetsbare periode wordt hier gekozen op basis van aangetoond jaar rond gebruik, i.p.v. op basis van bekende gebruikperiodes die gekoppeld zijn aan de functies. Half september begin oktober zijn relatief weinig dieren aanwezig en deze dieren zijn nog actief (kunnen zelfstandig 'ontsnappen'). Het betreft adulte mannetjes, deze zijn over het algemeen minder kwetsbaar dan juveniele dieren. De permanente alternatieve verblijfplaats in de vorm van een vleermuistoren is op 30 maart 2021 gereed gekomen. De meervleermuistoren is in overleg met ODNHN geplaatst op het terrein van speeltuinvereniging Nieuwendam. De locatie ligt hemelsbreed ca 370 m van de oorspronkelijke locatie. De nieuwe locatie ligt veel dichterbij de Schellingwouderbreek, de foerageerlocatie, dan de oude locatie, bovendien hoeven de dieren de Volendammerweg niet meer over te steken. De toren is speciaal ontworpen voor de meervleermuis. Er is gekozen voor een duidelijke combinatie tussen natuur (de vleermuizen), educatie (een informatiebord aan de buitenzijde), natuurlijke vormen en lijnen, en maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, passieve koeling, etc. De toren is zo ontworpen dat er verschillende temperatuurzones in het interieur ontstaan. Elektrische verwarming in de binnenste spouw zorgt voor een temperatuur tussen de 30 en 40°C. Het metselwerk heeft door zijn massa een warmte accumulerende werking waardoor temperatuurschommelingen worden gedempt. Het zwarte hout zorgt voor warmteabsorptie. De toegangen voor vleermuizen liggen boven de 1,8m. In de houten gevelbekleding zijn openingen aangebracht van 22mm breed. Ook kunnen de vleermuizen van onderaf achter de houten delen kruipen om ook via deze weg de 22mm brede stootvoegen in het achterliggende metselwerk te bereiken. Via deze open stootvoegen is het labirint aan spouwen in het metselwerk toegankelijk. Het gebouw is zo ontworpen dat er geen muizen en ratten binnen kunnen komen. Zo zijn de open stootvoegen voor ventilatie aan de onderzijde van de toren kleiner dan 10mm. Ook is er een verspringing in het metselwerk van 50mm gemaakt

³ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1085-habitatrichtlijnsoorten>

zodat muizen niet verticaal naar boven kunnen klimmen. Doordat de fundering laag is aangelegd en de rioolbuis voldoende diep in het grondwater is gestoken kunnen ook ratten niet binnenkomen.

De verwarming in de toren zal tussen 15 oktober en 15 maart worden uitgezet, waardoor de toren dezelfde temperatuur krijgt als de omgeving en deze toren ook kan voldoen als winterverblijfplaats. Tijdens de gewenningsperiode moet de meervleermuis naar de alternatieve locatie verhuizen. De meervleermuis kent echter een extreem lange gewenningstijd van soms wel drie jaar. Daarom wordt er voor gekozen om de meervleermuizen actief naar de nieuwe locatie te lokken. Dit zal gebeuren door akoestische geluiden in/nabij de meervleermuistoren af te spelen. Ook zal met geur gewerkt worden.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelig gevolg voor deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via [REDACTED] of [REDACTED]@odnbn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde S
namens dezen,

Afdelingsma [REDACTED] ring Leefomgeving
Omgevingsc [REDACTED] Holland Noord (OD NHN).

- Bijlage(n): • Locatie projectgebied
- Bijlage(n): • meervleermuis compensatie
- Kopie aan: • afdeling Toezicht en Handhaving

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

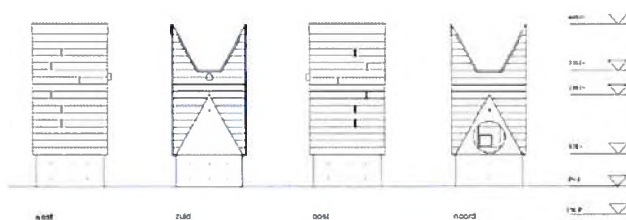
Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland

BIJLAGE 1

- Inhoud: bruto ca 11m³, interne gebruikruimte voor meervleermuis is 6 m³
- Grondoppervlak circa 2 x 2 m², hoogte maximaal circa 4,5 meter

Figuur 10: technische tekening van het aanzicht van de meervleermuisstoren (tekening: Ruumtelab architecte, Jacques Vinck)

Installaties:

- verwarming: elektrisch
- koeling via grondbuis en mosdak
- vochtregulatie via grondwater en lekgoet
- energiebron: aansluiting op aanwezige elektra

Materialen:

- bakstenen constructie
- houtcement
- houtskelet en zwart houtengevelbeplating